

PAŽYMA DĖL SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ ENERGETIKOS INSPEKCIJĄ

2011-12-07 Nr. 4D-2011/1-1384
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje 2011-10-26 gautas X (arba toliau – pareiškėja) skundas dėl pareigūnų veiksmų.

Pareiškėja piktinasi iš Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) 2011-10-13 gautu atsakymu į savo daugkartinius skundus ir nurodo, kad nebuvo atsakyta į ją dominančius klausimus apie kompensacijos už karštą vandenį, šildymą skaičiavimą ir vonios gyvatuko mokesčio apskaičiavimą, jai priskaičiuotus delspinigius bei skolas UAB Vilniaus energijai. Taip pat nurodoma, jog buvo prašyta perskaičiuoti ir grąžinti už 2010 ir 2011 metų balandžio mėnesį įmokėtas lėšas, kadangi tuo metu šildymas bute jau buvo išjungtas. Skunduose keltas šilumos brangimo klausimas, norėta susipažinti su sutartimi, pagal kurią tiekama šiluma. Pareiškėjos teigimu, VEI skundus atmetė, nurodydama, kad šilumos energija apskaitoma ir paskirstoma pagal teisės aktų reikalavimus.

Seimo kontrolieriui rašoma, kad minėtoji institucija netinkamai išanalizavo skundus ir į juos atsakė formaliai, „tuo parodydama biurokratizmo faktą“ (citatose kalba netaisyta).

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Seimo kontrolierius kreipėsi į VEI viršininką Rimgaudą Špoką, prašydamas įvertinti skunde nurodytas aplinkybes ir pateikti turimą informaciją (dokumentus, taip pat ir susirašinėjimo su pareiškėja) bei savo nuomonę dėl nurodytų nusiskundimų, kai, X teigimu, dėl netinkamai ištirtų skundų buvo pažeistos jos teisės, neatsakyta į keltus klausimus. Prašyta nurodyti, kokių priemonių būtų įmanoma imtis susidariusiai padėčiai ištaisyti, kad nebūtų pažeidžiamos piliečių teisės gauti visą, išsamią ir aiškią informaciją; taip pat – ar buvo pareiškėja informuota apie sprendimų apskundimo tvarką, jei taip – ar ja pasinaudojo.

VEI viršininkas R. Špokas Seimo kontrolierių informavo, kad atsižvelgiant į tai, jog VEI nėra gauta pareiškėjos skundo kopija, ši įstaiga gali pateikti paaiškinimus dėl savo 2011-10-13 sprendimo Nr. (12)2R-1081 (toliau – Sprendimas) ir kitų aplinkybių, susijusių su X skundo nagrinėjimu tiek, kiek tai susiję su Seimo kontrolieriaus rašte/prašyme dėl informacijos pateikimo nurodymais klausimais.

VEI Sprendimas buvo priimtas dėl VEI tiesiogiai gautų bei Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – Tarnyba) VEI persiųstų pareiškėjos skundų. R. Špokas pažymi, kad visų pareiškėjos skundų turinys yra iš esmės vienodas: X piktinasi šilumos tiekėjo UAB Vilniaus energijos už tiekiamą šilumos energiją skaičiuojamais mokesčiais, priskaičiuotais delspinigiais bei prašo atsakyti į jai iškilusius klausimus dėl mokesčių apskaičiavimo.

VEI nuomone, Sprendimas buvo išsamus, aiškus, pagrįstas ir teisėtas. Be to, jame pateikti argumentai ir sprendimai dėl atskirų pareiškėjos skunduose keliamų klausimų yra pateikti bei priimti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Sprendimas tiek turinio prasme, tiek procedūrų laikymosi, priimant sprendimus, prasme, atitinka teisės aktų reikalavimus ir yra pagrįstas, kadangi:

1. nagrinėjant pareiškėjos skundus prieš Sprendimo priėmimą, VEI gavo išsamią informaciją iš šilumos tiekėjo UAB Vilniaus energijos ir UAB Grigiškių ūkio;

2. šią informaciją VEI tinkamai išanalizavo, Sprendime detalai išdėstė ir paaiškino aplinkybes, kaip susidarė pareiškėjos skola šilumos tiekėjui. Analizuojant VEI gautą medžiagą buvo nustatyta, kad X skola šilumos tiekėjui susidarė nuo 2002 metų dėl dalinai apmokamų sąskaitų, ir

nuo to laiko pareiškėja nepadengė priskaičiuoto įsiskolinimo;

3. X taip pat buvo paaiškinta, kokiais teisės aktais remdamasis šilumos tiekėjas skaičiuoja delspinigius už pavėluotą atsiskaitymą, kokie klausimai turi būti sprendžiami vartotojo (X) ir šilumos tiekėjo tarpusavio sutarimu, kokie klausimai nagrinėjami Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje (Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamentas 2011-10-20 raštu pareiškėjai atsakė į jos klausimus dėl kompensacijos).

VEI pažymi, kad Sprendime yra pateikti paaiškinimai, nuorodos į teisės aktus, papildoma argumentacija ir pastabos, vadinasi, galima pagrįstai teigti, kad VEI Sprendimas atitinka teisės aktų reikalavimus, yra aiškus, išsamus ir suprantamas.

Nustatyta, kad, be kita ko, VEI, priimdama skundžiamą Sprendimą, vadovavosi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 34 straipsnio 1 dalimi, numatančia, kad asmeniui, dėl kurio pradėta administracinė procedūra, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu pranešama apie priimtą administracinės procedūros sprendimą ir nurodomos **faktinės aplinkybės**, nustatytos skundo nagrinėjimo metu, **teisės aktai**, kuriais vadovaujantis priimtas administracinės procedūros sprendimas, ir sprendimo **apskundimo tvarka**. Sprendime yra išdėstytos tos aplinkybės, kurios turi būti nurodytos sprendimuose pagal teisės aktų reikalavimus, taip pat ir sprendimo apskundimo tvarka. Tai reiškia, kad X žinojo apie jai įstatymo suteiktą teisę ginčijamą Sprendimą skųsti administraciniam teismui arba Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai. Tačiau VEI nėra gauta žinių iš administracinio teismo arba Vyriausiosios administracinių ginčų komisijos apie VEI Sprendimo apskundimą.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad po skundžiamo Sprendimo priėmimo VEI gavo dar kelis pareiškėjos skundus:

- 2011-11-08 VEI buvo gauti Tarnybos raštu persiųsti pareiškėjos 2011-09-26 ir 2011-10-14 skundai dėl susidariusios skolos ir delspinigių;

- pačioje VEI buvo gautas 2011-11-04 skundas dėl UAB Vilniaus energijos 2008-09-30 sąskaitos. Tarnyba, persiūsdama pareiškėjos 2011-09-26 ir 2011-10-14 skundus, prašė VEI pakartotinai išnagrinėti keliamus klausimus, taip pat pakartotinai nagrinėti klausimus, dėl kurių buvo priimtas Sprendimas. Seimo kontrolierius informuotas, kad šie klausimai šiuo metu yra sprendžiami VEI ir sprendimai dėl šių pakartotinių skundų iki šios dienos dar nėra priimti. Tačiau VEI viršininkas R. Špokas pažymi, kad ginčijamas VEI Sprendimas yra galiojantis, jis nebuvo apskustas nei administraciniam teismui, nei Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai, todėl VEI nėra pagrindo pakartotinai nagrinėti tas pačias aplinkybes ir naikinti Sprendimą, kadangi X nenurodo naujų faktinių duomenų, leidžiančių ginčyti VEI priimtą Sprendimą.

VEI nuomone, X teikiamų skundų skaičius ir kartotinumumas rodo, kad pareiškėja tiesiog nesutinka su aplinkybe, jog turi tinkamai atsiskaityti su šilumos tiekėju ir padengti savo įsiskolinimus. Valstybės institucijoms teikdama daugybę skundų, pareiškėja galimai siekia atidėti savo prievolės įvykdymą arba įvykdymo išvengti. Tačiau ne tik energijos tiekėjai, bet ir vartotojai turi pareigą tinkamai vykdyti savo sutartinius įsipareigojimus ir atsiskaityti su energijos tiekėjais už sunaudotą šilumos energiją bei vengti piktnaudžiauti jiems suteiktomis teisėmis kreiptis į valstybės institucijas. R. Špoko nuomone, vertinant VEI atsakymų tinkamumą ir išsamumą, turėtų būti atsižvelgiama į proporcingumo, teisingumo ir protingumo principus bei atsiribojama nuo pareiškėjos subjektyvios nuomonės dėl valstybės institucijų veiksmų ir jos nepasitenkinimo dėl susidariusios skolos, kurią privaloma padengti.

VEI, įvertinusi priimtą Sprendimą ir atsižvelgusi į Seimo kontrolieriaus rašte nurodytą prašymą pateikti nuomonę, kokių priemonių būtų įmanoma imtis susidariusiai problemai išspręsti, kad nebūtų pažeidžiamos piliečių teisės gauti išsamią bei aiškia informaciją, pažymi, jog VEI Sprendimas yra aiškus ir išsamus, kad pareiškėja galėtų suprasti, kokiomis aplinkybėmis susidarė įsiskolinimas šilumos tiekėjui. Be to, Sprendime yra paaiškinama, kuriais klausimais X galėtų kreiptis į atskirus subjektus (valstybės / savivaldybės institucijas, energijos tiekėją). VEI nuomone, pareiškėjos atveju problema yra išspręsta pagal galiojančius teisės aktus ir kitokio klausimo

sprendimo būdo ar priešingo Sprendimui vertinimo negalėtų būti. Šią situaciją būtų galima papildomai nagrinėti teisme ir teismas galėtų išaiškinti bei priimti galutinį sprendimą dėl pareiškėjos įsiskolinimo ir šilumos tiekėjo reikalavimo pagrįstumo. VEI žiniomis, šilumos tiekėjas yra pateikęs ieškinį teismui dėl įsiskolinimo priteisimo iš X (pagal iš teismo gautą žodinę informaciją, Vilniaus miesto 2-ajame apylinkės teisme 2011-11-04 yra priimtas UAB Vilniaus energijos ieškinyš dėl skolos priteisimo iš X; civilinė byla Nr. ...).

Bylos tyrimo metu skunde nurodytų pareigūnų veiksmuose biurokratizmo nenustatyta, pagal savo kompetenciją bei vadovaudamiesi galiojančių teisės aktų nuostatomis, pastarieji vykdė tiesiogines savo funkcijas, laiku ir tinkamai atsakė į pareiškėjos keltus klausimus, laikydamiesi norminių aktų reikalavimų nurodė X priimtų sprendimų apskundimo tvarką.

III. SEIMO KONTROLIRIAUS SPRENDIMAS

Įvertinęs pirmiau nurodytas aplinkybes bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, n u s p r e n d ž i u:

X skundą dėl Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos pareigūnų veiksmų atmesti.

Seimo kontrolierius

Romas Valentukevičius

Vaiva Verbylaitė, 8 706 65115